

Wat voor leiderschap is er nodig bij welke veranderingen?
Een zoektocht naar handelingsrepertoire voor iedereen die
(mee)stuurt in veranderingsprocessen.

Wij nodigen je graag uit om mee te doen aan deze zoektocht.

Veranderingsprocessen zijn overal en continue

Veel organisaties en gemeenschappen verkeren op gezette tijden in een veranderingsproces, sommige zelfs permanent. De veranderwetenschap, sterk beïnvloed door de andragologie, bestudeert deze veranderingsprocessen en ontwikkelt aanpakken om deze zo effectief, efficiënt en ethisch verantwoord mogelijk te laten verlopen. Veel handelingskennis is inmiddels verzameld en heeft zijn weg gevonden naar adviseurs en andere veranderkundigen.

Er is weinig systematische kennis over leiderschap in veranderingsprocessen

Minder systematisch is er kennis verzameld hoe je het best aan deze veranderingen leiding en sturing kunt geven én wie dat zouden moeten doen. Heb je er charismatische leiders voor nodig of gedijen de veranderingen het best bij dienend en gespreid leiderschap? We weten het niet, niet goed genoeg. De handboeken bieden er maar summier informatie over. De ervaringskennis is te verspreid en fragmentarisch.

Daarom een nieuw project van De Kring!

De Kring Andragologie wil mee helpen deze lacune weg te werken. Zij is daarom een ambitieus, meerjarig onderzoeks- en ontwikkelproject gestart: *Leiderschap in veranderingsprocessen*. Kringleden zoeken een antwoord op de vraag: **Wat voor soort leiderschap is er nodig bij wat voor soort veranderingen?**

Na de zomer (2018) gaan we samen met studenten van de UvA, met mensen in de praktijk en met experts die theoretisch onderlegd zijn, deze vraag verder beantwoorden. Dit onderzoek, dit avontuur, moet uitmonden in publicaties, waaronder het boek *Leiderschap in veranderingsprocessen*, seminars en een leergang.

Drie startseminars 'Leiderschap in veranderingsprocessen'

Om het project *Leiderschap in veranderingsprocessen* uit de startblokken te krijgen zijn er drie startseminars, waarin vijf leden van de Kring Andragologie hun inzichten hierover met elkaar en anderen delen. Om de vraagstellingen aan te scherpen, om oplossingsrichtingen te verkennen. Als je op dit gebied ervaring en interesse hebt die je wilt inbrengen, nodigen we je graag uit om mee te doen.

Graag met jou!

Je kunt er bij zijn! Graag zelfs. Denk je mee? Puzzel je mee? Over de vraag: wat is nou passend leiderschap in al die veranderingsprocessen in onze samenleving op lokale en globale schaal?

Drie startseminars

De drie startseminars beginnen aan het einde van de werkdag. We zorgen voor een lekker kopje soep en een broodje. Elk seminar bestaat uit twee delen, telkens 45 minuten presentatie en 30 minuten dialoog.

Er is maximaal plaats voor twintig (20) deelnemers om de gedachtenuitwisseling intensief en gedegen te houden. Je kunt je voor één, twee of alle drie de seminars inschrijven. Maar wees er wel snel bij en laat ons weten waar je belangstelling naar uit gaat. Zaal open 17.15 uur

Maandag
23 april
17.30 –
20.15 uur

Seminar 1

17.30 Dr. Joep Schrijvers: Over de leiderschapscanon en veranderingsprocessen

Leiderschapstheorieën zijn er al eeuwen. Deze presentatie focust op de 20^e -eeuwse leiderschapscanon en de betekenis voor veranderingsprocessen: Van sterke man naar gespreid leiderschap.

19.00 Drs. Ing. Matthieu Karel: Het temmen van taaie problemen

Leidinggeven aan verandering (verandermanagement) kan op verschillende manieren; van strak meerjarig projectmanagement tot 'veranderen in een dag'. Lastig zijn veranderingsprocessen bij taaie, netelige problemen. Hoe deze te benaderen en te sturen? Zijn de klassieke verander strategieën hier bruikbaar? In deze presentatie verkennen we klassieke strategieën en alternatieve benaderingen om taaie problemen te 'temmen'.

Donderdag
31 mei
17.30-
20.15 uur

Seminar 2

17.30 Drs. Paul Oomen: Leiderschap in interculturele veranderingsprocessen

Niet alleen globaal, maar ook lokaal, worden veranderingsprocessen meer en meer multicultureel en internationaal. Verwachtingen en beelden over goed en slecht leiderschap kunnen dan nogal uiteenlopen. Wat betekent dit voor het managen van veranderingsprocessen in een globale wereld? Welke kennis is er op dit terrein beschikbaar en hoe kunnen we deze opdoen of benutten zonder in stereotypen en morele discussies te vervallen? En wat is het effect van globalisering op de ontwikkeling van cultuurverschillen?

19.00 Prof. Dr. Joseph Kessels: Naar gespreid leiderschap, een voorwaarde om te leren

Kun je mensen en professionals in het bijzonder wel veranderen en ontwikkelen? Dat doen ze het liefst zelf, mits het maar betekenis heeft voor hen. Dat geldt ook voor leiderschap. De kunst is om het leiderschap in de professionele ruimte te spreiden. Je maakt dan gebruik van de aanwezige ervaring, expertise en ambities. Wie het weet, mag het zeggen. Maar hoe krijg je dat gespreide leiderschap voor elkaar, in gemeenschappen, organisaties? En is het voor alle veranderingsprocessen dé aanpak?

Woensdag
13 juni
17.30-
20.15 uur

Seminar 3

17.30 Dr. Joep Schrijvers & Dr. Rob van Es. De ethische dimensie van leiderschap in veranderingsprocessen.

Van oudsher is de leiderschapskunde nauw verbonden met ethiek. Ook de veranderwetenschap staat er niet los van. Tegenwoordig spreekt men vooral van professionele normativiteit. Is er ethisch handelingsrepertoire voor LIV en moet dat er zijn?

19.00 Dr. Rob van Es: De wetenschappelijk kwaliteit van het LIV-onderzoek: valkuilen en waarborgen

Vanuit de veranderwetenschap is het LIV-onderzoek interessant maar ook een bron van zorg. Het is een uitgebreid onderzoek met vele deelnemers en vele kansen op fouten of slordigheden. Hoe houden we de kwaliteit van het onderzoek hoog? Over valkuilen, voorwaarden en waarborgen bij het onderzoek naar leiderschap in veranderingsprocessen.

Praktische Zaken

Data en tijden	Seminar 1: maandag 23 april, 17.30 - 20.15 uur Seminar 2: donderdag 31 mei, 17.30 - 20.15 uur Seminar 3: woensdag 13 juni, 17.30 - 20.15 uur <i>Zaal open: 17.15 uur</i>
Locatie	Voor alle seminars: UvA, Roeterseiland Campus, Roetersstraat, Amsterdam. Gebouw C, zaal REC-C2.02.
Kosten	Geen.
Catering	We zorgen voor soep, broodjes, koffie, thee e.d.
Aanmelden	Je bent van harte welkom als je je ideeën, ervaringen en expertise op dit terrein wilt inbrengen. Vermeld die kort bij je inschrijving op een van de beperkte plaatsen. <ul style="list-style-type: none"> • Inschrijven kan voor elk van de avonden afzonderlijk, twee of alle drie. • Stuur een mail naar: liv-aanmelden@outlook.com • Vermeld duidelijk voor welk(e) seminar(s) je je inschrijft.
Annuleren	Mocht je een plek hebben en je kunt onverhoopt toch niet, laat het ons even weten. Dan is er plaats voor een ander. Je kunt ook iemand noemen om je te laten vervangen.

Meer informatie bij:

Dr. Joep Schrijvers, Kring Andragologie, leiderschapshistoricus, andragoloog en managementboekenauteur, joepschrijvers@dds.nl, +31(0)6 42 057 747

Dr. Rob van Es, Universiteit van Amsterdam, organisatiefilosoof, managementboekenauteur, drrobvanes@gmail.com, +31(06) 25 23 86 88

Kring Andragologie

T: 020 5255880

E: andragologie@uva.nl

W: www.andragologie.org of alumni.uva.nl/andragologie

LIV, *Leiderschap in veranderingsprocessen* is een onderzoeks- en ontwikkelingsproject van de Kring Andragologie en de Universiteit van Amsterdam.

